

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 10. maj 2010
Kontor: Lovafdelingen
Sagsnr.: 2010-792-1272
Dok.: BBO41427

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 852 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 24. marts 2010. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra René Christensen (DF).

Lars Barfoed

/

Jens-Christian Bülow

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 852 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del):

”Er ministeren indstillet på at genindføre 12 års grænsen i forældresansvarsloven, således at udgangspunktet bliver at børn på tolv år og opefter høres i skilsmisssager medmindre en modenhedsvurdering taler imod, og således at udgangspunktet bliver, at børn under tolv år ikke skal høres medmindre en modenhedsvurdering taler for, at myndighederne hører barnet, og såfremt ministeren ikke er indstillet på dette, bedes ministeren – i svaret – redegøre nærmere for regeringens overvejelser på området?”

Svar:

Justitsministeriet kan om tidligere regler og praksis oplyse, at det af § 29 b i den tidligere lov om forældremyndighed og samvær fremgik, at der skulle finde en samtale sted med barnet, når dette var fyldt 12 år, før der blev truffet afgørelse i en sag om forældremyndighed eller samvær. Samtalen kunne dog undlades, hvis den måtte antages at være til skade for barnet, eller hvis samtalen var uden betydning for sagens afgørelse. Var barnet under 12 år, skulle der afholdes en sådan samtale, hvis barnets modenhed og sagens omstændigheder tilsagde det.

Formålet med § 29 b var at give børn mulighed for at komme med deres synspunkter under forældrenes sag om forældremyndighed eller samvær og derved få mulighed for at tilkendegive eventuelle ønsker og holdninger, inden der blev truffet afgørelse om deres fremtid.

I afsnit 4.3.1.1 i betænkning nr. 1475/2006 om barnets perspektiv er praksis i forhold til den dagældende § 29 b beskrevet. Heraf fremgår det, at et yngre barn – typisk fra 7-8 års alderen – som udgangspunkt antages at kunne udtale sig om helt konkrete spørgsmål af mindre indgribende betydning (f.eks. om samvær i ferieperioder, på fødselsdage og i julen, tilrettelæggelse af samvær i forhold til fritidsinteresser, om barnet kan rejse alene til og fra samvær mv.), mens barnet normalt antages at skulle være ældre for at kunne udtale sig om spørgsmål af mere vidtrækkende karakter (som f.eks. ophævelse af samvær). Den daværende 12 års grænse var således ikke ubetinget, og i praksis holdt man samtaler med yngre børn.

Det fremgår også af betænkningen, at barnet ikke må bringes i en situation, som det ikke kan overskue, ligesom barnet ikke bør bringes i en alvorlig loyalitetskonflikt i forhold til forældrene.

For så vidt angår reglerne i den gældende forældreansvarslov om inddragelse af barnet under en sag om forældremyndighed, barnets bopæl eller samvær, kan det oplyses, at reglerne bl.a. bygger på FN's børnekonvention, herunder navnlig artikel 12. Af denne bestemmelse fremgår det, at deltagerstater skal sikre et barn, der er i stand til at udforme sine egne synspunkter, retten til først at udtrykke disse i alle forhold, der vedrører barnet. Det fremgår endvidere, at barnets synspunkter skal tillægges passende vægt i overensstemmelse med dets alder og modenhed.

Af forældreansvarslovens § 34 fremgår det, at barnet skal inddrages under en sag om forældremyndighed, barnets bopæl eller samvær, så dets perspektiv og eventuelle synspunkter kan komme til udtryk. Dette kan ske ved samtaler med barnet, børnesagkyndige undersøgelser eller på anden måde, der belyser barnets perspektiv. Forpligtelsen til at inddrage barnet direkte i sagen gælder ikke, hvis det må antages at være til skade for barnet, eller hvis det må anses for unødvendigt efter sagens omstændigheder.

I forhold til den tidligere gældende lov om forældremyndighed og samvær blev det besluttet, at der i forældreansvarsloven ikke skulle være en aldersgrænse for, hvornår et barn kan indkaldes til en samtale.

Af bemærkningerne til forslaget til forældreansvarsloven (Folketingstidende 2006-07, Tillæg A, side 4407 ff.) og af vejledning nr. 9860 af 6. september 2007 om samvær fremgår det således, at inddragelse af børn i form af egentlige samtaler afhænger af det enkelte barns modenhed, men at det formentlig for de fleste ca. 7-årige vil være muligt at gennemføre en samtale. Det fremgår endvidere, at der også i nogle tilfælde vil kunne gennemføres samtaler med yngre børn, ligesom der i andre tilfælde vil være 7-årige, som har svært ved at formulere sig og give udtryk for deres synspunkter ved en egentlig samtale.

Da det således ofte vil afhænge af det enkelte barn, om dets perspektiv bedst belyses ved en samtale eller på anden måde, og da de oplysninger, der måtte komme frem under en sådan samtale, vil kræve særlig indsigt i børns forhold, skal samtaler med børn altid gennemføres under medvirken af kvalificerede og erfarne sagkyndige, der har viden og indsigt i børns udvikling og behov. Eftersom barnet befinder sig i en konfliktsituation, er det endvidere vigtigt, at der ved samtaler i statsforvaltningen og ved domstolene skabes en god kontakt og et tillidsforhold med barnet. Det er således vigtigt, at der afsættes god tid til samtalen med barnet, og

der bør gives mulighed for at tale med barnet flere gange, hvis der er behov for det. På samme måde er det vigtigt, at samtalen finder sted i børnevenlige rammer.

Barnet må ikke inddrages direkte ved en samtale, hvis det må antages at være til skade for barnet. Det vil f.eks. kunne sandsynliggøres ved udtalelser fra psykolog, egen læge eller i øvrigt være tydeligt på baggrund af sagens hidtidige forløb.

I bemærkningerne til forslaget til forældreansvarsloven (Folketingstidende 2006-07, Tillæg A, side 4407 ff.) og vejledningen om samvær påpeges det i forhold til inddragelse af barnet, at statsforvaltningen og domstolene skal være opmærksomme på, at barnet ikke må blive – eller føle sig – ansvarliggjort i forhold til de beslutninger, der træffes vedrørende barnet.

Justitsministeriet kan oplyse, at ministeriet ikke finder det rigtigt at forholde sig til spørgsmålet om en 12 års-grænse i forældreansvarsloven på nuværende tidspunkt. Loven skal således evalueres i 2011, og evalueringen skal bl.a. bygge på en forskningsrapport, som forventes afgivet i løbet af 2011. Evalueringen skal imidlertid også foretages i lyset af de temaer, der har været drøftet siden lovens ikrafttrædelse, og dette omfatter bl.a. spørgsmålet om belysning af barnets perspektiv, herunder samtaler med børn.

Justitsministeriet vil i forhold til lovens evaluering overveje konkrete initiativer, der har til formål særskilt at belyse spørgsmålet om afholdelse af samtaler med børn.